

ČR – Státní oblastní archiv v Plzni
STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV CHEB

Název archivní pomůcky:	Spiegl Lazar
Časový rozsah:	(1823) 1826 – 1877 (1885)
Druh archivní pomůcky:	inventář
Číslo evidenčního listu NAD:	1168
Evidenční číslo pomůcky:	1468
Zpracovala:	Jitka Mlsová Chmelíková
Místo:	Cheb
Rok:	2006

OBSAH

Úvod	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	5
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	6
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky.....	6
Příloha č. 1: Seznam pramenů a literatury	7
Příloha č. 2: Seznam zkratk	7
Inventární seznam	8

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního souboru

Fond obsahuje materiály týkající se podomního obchodníka a chráněného Žida (Schutzjude) Lazara Spiegla z Lomničky. Narodil se v Lomničce v roce 1796 a spolu s manželkou Terezou, nar. 1806, zemř. 1840, a pěti dětmi žili v domě čp. XXXXVII, jehož byl majitelem. Děti Moritz, nar. 1826, Emanuel, nar. 1828, Jakob, nar. 1830, Maximilian (Markus), nar. 1833, a Marie (Mina), nar. 1837, se narodily v Lomničce a synové se věnovali rovněž obchodu a peněžnictví.

Příbuzní rodiny žili v okolních obcích – např. David Spiegl ve Skalně a v Aši, Lippmann Spiegl s manželkou Sarou a dcerou Annou v Hazlově aj.

Lazar Spiegl zemřel 28. dubna 1877 v Hazlově, jeho syn Emanuel zemřel 10. listopadu 1889 jako restaurátér ve Františkových Lázních.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Před zpracováním se fond o rozsahu jednoho kartonu nalézal v SOkA Cheb. Celek byl nalezen při zpracování fondu Židovská náboženská obec Cheb (1851) 1862 – 1938 a byl z něj utvořen nový fond. Byl oficiálně převzat 4.10. 2004 pod přírůstkovým číslem 129/2004. Zlomkovité písemnosti nenesou žádnou stopu původního uspořádání.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Časové rozpětí fondu je (1823) 1826 – 1877 (1885).

Rok (1823) se nevztahuje k původci fondu, ale k příbuznému Davidovi Spieglovi: inv.č. 10 - Korespondence otce nebo tchána ze Štěnovic s Davidem Spieglem žijícím v Aši 1823 – 1824. Podobně rok (1885) se také nevztahuje k původci fondu, ale k jeho synovi Emanuelovi, který pokračoval ve vedení majetkových zápisů po smrti původce v roce 1877.

U inv.č. 1 - Opis soupisu obyvatel a majetku na panství Lesná týkající se Lazara Spiegla s rodinou byl napsán v roce 1842 podle originálu z roku 1830. Z tohoto důvodu jsou jako doba vzniku dokumentu uvedeny roky (1830) 1842.

Jednu písemnost nebylo možné přesně časově určit. Jedná se o inv.č. 7 - Bianco šek synů Emanuela, Jakoba a Maximiliana Spieglových, který mohl být napsán až, když byli synové dospělí a sami podnikali. Přibližné časové rozpětí bylo stanoveno mezi roky /1855 – 1885/.

Písemnosti jsou velmi torzovité a pokrývají jen zčásti rozsah činnosti původce fondu. Zachovaly se pouze písemnosti týkající se jeho rodinných a majetkových záležitostí, texty odrážející každodenní život v sepětí s náboženstvím, doklady o dětech původce a korespondence ostatních příbuzných.

V průběhu prací na pořádání fondu nebyly žádné písemnosti určeny k vnitřní skartaci.

Při zpracování jsem vycházela z pracovního materiálu Osobní fondy. Fond je rozčleněn do tří skupin, které jsou tematicky roztrženy podle Pracovního schématu pro pořádání osobních pozůstalostí (Interní směrnice ÚA ČSAV z 26. února 1980).

Vnitřní struktura fondu:	inv. j.
I. Životopisný materiál	
a) osobní doklady, legitimace	1
b) hospodářské a majetkové záležitosti původce fondu	2 - 3
II. Ilustrační materiál o původci fondu	
a) vzpomínky, doklady o úmrtí	4
III. Písemnosti týkající se rodinných příslušníků původce fondu	5 - 12

Materiály náleží do kategorie II. a jejich fyzický stav je uspokojivý. Nejsou nutné restaurátorské zásahy.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

1. Jazyková charakteristika: Materiály jsou psány německy, korespondence a náboženské texty jsou psány hebrejskou abecedou, většinou se však jedná o němčinu zapsanou hebrejskými písmeny. Ojedinělé výrazy jsou rovněž v jidiš.

2. Možnosti využití fondu: Fond obsahuje materiály využitelné pro zpracování historie venkovských židovských obcí a především pro dějiny každodenního života Židů v 19. století na Chebsku.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Fond byl uspořádán a pomůcka sestavena v září roku 2006 Jitkou Mlsovou Chmelíkovou ve Státním okresním archivu Cheb.

Cheb, 5.9. 2006

Jitka Mlsová Chmelíková

Příloha č. 1: Seznam pramenů a literatury

Prameny

SOkA Cheb, Okresní úřad Cheb 1850 – 1938 (1948) - Duplikát židovské matriky narozených z Františkových Lázní 1874 – 1936.

Literatura:

Fiedler, Jiří: Židovská obec Lomnička (Steingrub) a americký rabín Isaac Mayer Wise, in: Sborník Chebského muzea 2002, Cheb 2003, s. 211 – 227.

Příloha č. 2: Seznam zkratk

nar. - narozen/a

zemř. - zemřel/a

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Evid. j.
---------	-------	-------------	----------

I. Životopisný materiál

a) osobní doklady, legitimace

1	Opis soupisu obyvatel a majetku na panství Lesná týkající se Lazara Spiegla s rodinou	(1830) 1842	N 1
---	---	-------------	-----

b) hospodářské a majetkové záležitosti původce fondu

2	Soupis příjmů a výdajů podle dlužníků Lazara a Emanuela Spieglových	1826 – 1885	N 1
3	Soudní pře o zaplacení dluhu mezi Simonem Mayerem a Lazarem Spieglem z Lomničky	1848 – 1849	N 1

II. Ilustrační materiál o původci fondu

a) vzpomínky, doklady o úmrtí

4	Úmrtní list Lazara Spiegla	1877	N 1
---	----------------------------	------	-----

III. Písemnosti týkající se rodinných příslušníků původce fondu

5	Záznamy o narození a úmrtí členů rodiny s texty pro náboženské a rodinné obřady	1826 – 1852	N 1
6	Rodný list syna Emanuela Spiegla	1858	N 1
7	Bianco šek synů Emanuela, Jakoba a Maximiliana Spieglových	/1855 – 1885/	N 1
8	Text ke confirmaci podle Siegmunda Schneidera z Greizu, Německo, zapsaný Emanuelem Spieglem	1862	N 1
9	Dopis bratrům Spieglovým v Lomničce od neurčeného příbuzného ze Štěnovic	1840	N 1
10	Korespondence otce nebo tchána ze Štěnovic Davidem Spieglem žijícím v Aši	1823 – 1824	N 1

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Evid. j.
11	Korespondence Leopolda Spiegla z Lomničky s blíže neurčeným odesílatelem z Kozolup	1832	N 1
12	Rodný list Anny Spieglové a osvědčení od starosty Hazlova	1839 - 1859	N 1

Název archivní pomůcky: Spiegl Lazar

Časový rozsah: (1823) 1826 – 1877 (1885)

Počet evidenčních jednotek: 1 (1 karton)

Počet inventárních jednotek: 12

Rozsah fondu v bm: 0,12 bm (1 karton – 0,12 bm)

Stav ke dni: 5.9. 2006

Fond zpracovala: Jitka Mlsová Chmelíková

Pomůcku sestavila: Jitka Mlsová Chmelíková

Počet stran: 11

Počet exemplářů: 5

Pomůcku schválil: PhDr. Jaromír Boháč
dne 18.9.2006
č.j.SOAP/020-0409/06